
OSMANLI DEVLETİ'NİN DOĞU ANADOLU'DA REFORM ÇABALARINA RUSYA ENGELİ, 1912-1914

1

20.10.2023

Ermeni Araştırmaları Dergisi

Yayınlanma Tarihi: Mayıs 2023

Yazar: Erman ŞAHİN

Bu çalışmada 1912-1914 döneminde Osmanlı Devletinin Doğu Anadolu'da bazı ıslahatları hayata geçirmek için giriştiği diplomatik çabalar ele alınacaktır. 1912'de Balkan Savaşlarının patlak vermesi ve Rusyanın baskısı ile Doğu Anadolu'ya Osmanlı Ermenileri lehine özerklik kazandırılması gündeme gelmiştir. Osmanlı bu olasılığı engelleyebilmek adına, yabancı müfettiş, danışman ve subayların yer alacağı bir ıslahat programı hazırlamıştır. Ancak Rusyanın yoğun baskıları sonucu hem İngiltere hem de Fransa bu ıslahat programına destek vermeyi reddetmiştir. Rusyanın bu ıslahat programına ilişkin tutumu bölge sakinleri adına asayişin, refahın ve huzurun sağlanmasından çok Osmanlı'nın zayıflatılması ve Rus çıkarlarının korunması temelinde şekillenmiş ve bölge sakinlerinin öncelikleri göz ardı edilmiştir. Bu süreç sonunda Osmanlı kendi hazırladığı ıslahat programı yerine Rus baskısı altında Avrupalı büyük devletlerin Osmanlı katılımı olmaksızın ortaklaşa kararlaştırdıkları başka bir ıslahat programını kabul etmek zorunda kalmıştır. 8 Şubat 1914'te Yeniköy Antlaşması bu koşullar altında imzalanmıştır.

[Makaleye erişmek için tıklayınız](#)

Kaynak/Source: